

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

DİLEKÇE KOMİSYONU İLE İNSAN HAKLARINI İNCELEME KOMİSYONU ÜYELERİNDEN KURULU KARMA KOMİSYON ALT KOMİSYON TUTANAKLARI

21/02/2019 Perşembe

21 Şubat 2019 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.00

BAŞKAN : Zülfü DEMİRBAĞ (Elâzığ)

(Oturum Geçici Başkan Zülfü Demirbağ tarafından açıldı)

BAŞKAN – Değerli Karma Alt Komisyon üyeleri, toplantı yeter sayımız vardır.

Karma Komisyonumuzun 13 Şubat 2019 tarihinde yaptığı toplantısında aldığı karar gereğince kurulan Karma Alt Komisyonun ilk toplantısını Geçici Başkan sıfatıyla açıyorum.

Hepinize hoş geldiniz diyorum.

Malumlarınız olduğu üzere, 13 Şubat tarihinde yapmış olduğumuz ilk Karma Komisyon toplantısında 2018 yılı KDK Raporu'nun bir alt komisyon teşkil edilerek detaylı çalışılmasına karar vermiştik. Bugün bu karar gereğince toplanmış bulunmaktayız.

Kamu Denetçiliği Kurumu 2018 Yıllık Raporu'nun görüşmelerine başlamadan önce Karma Alt Komisyonumuzun üyelik durumu hakkında bilgi vermek istiyorum.

19 Şubat 2019 tarihinde alınan karar gereğince Karma Alt Komisyonun üye dağılımı 4 üye AK PARTİ, 2 üye CHP, 1'er üyelik HDP, Milliyetçi Hareket Partisi ve İYİ PARTİ gruplarına düşecek şekilde yeniden belirlendi. Böylelikle AK PARTİ Grubundan Yalova Milletvekili Meliha Akyol'un Alt Komisyon üyeliği sona ererek İYİ PARTİ Grubundan Konya Milletvekili Fahrettin Yokuş aramıza katıldılar. Karma Alt Komisyonumuzun üye oluşumunu bu şekilde ele alabiliriz. Bundan dolayı bu konuyu toplantı gündemimize geçmeden önce sizlerle paylaşmak istedim.

Şimdi Komisyon teamüllerimiz gereğince Alt Komisyon Başkanını belirleyeceğiz.

Bir adet önerge vardır, okutup işleme alacağım.

Dilekçe Komisyonu ile İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Üyelerinden

Kurulu Karma Alt Komisyon Geçici Başkanlığına

Dilekçe Komisyonu ile İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Üyelerinden Kurulu Karma Alt Komisyon Başkanlığına Kilis Milletvekili Ahmet Salih Dal'ın seçilmesini arz ve teklif ederiz. 21/2/2019

Mustafa Kendirli

Zülfü Demirbağ

Ergün Taşcı

Kırşehir

Elâzığ

Ordu

BAŞKAN – Başka önergemiz yoksa önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Hayırlı uğurlu olsun.

Başkanım, ben yerimi size veriyim.

Buyurunuz.

(Oturum Başkanlığına Başkan Ahmet Salih Dal geçti)

BAŞKAN – Çok değerli arkadaşlar, şahsıma göstermiş olduğunuz bu teveccühten dolayı hepinize teşekkür ediyorum. İnşallah Alt Komisyon olarak çalışmalarımızı tamamlayıp Karma Komisyonumuza raporumuzu hep birlikte vereceğiz.

Karma Komisyonun aldığı karar gereğince kurulan Karma Alt Komisyon olarak Kamu Denetçiliği Kurumunun 2018 Yıllık Raporu'nu değerlendirmek üzere çalışmalarımıza başlayacağız.

Kamu Denetçiliği Kurumunun yıllık raporlarının görüşülmesi sırasında uygulanan teamüller gereğince yıllık rapor üzerinde gerekli çalışmaları yapmak üzere kurulan Karma Alt Komisyon yıllık raporu ayrıntılı bir şekilde incelemekte, denetçileri dinlemekte, Kamu Denetçiliği Kurumu kararlarını ilgili kurum ve kuruluşlarla birlikte değerlendirerek ve gerekli diğer işlemleri yaparak hazırladığı raporu Karma Komisyonu sunmaktadır.

Değerli Komisyon üyesi arkadaşlar, Alt Komisyon çalışmalarıyla ilgili olarak 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu'nda belirtilen iki aylık süre dikkate alınarak çalışmaların planlanmasını ve Alt Komisyon Raporu'nun yazılmasını -tabii, bu, seçimden sonraya aksayacak çünkü iki aylık süre yetmiyor- aksi kararlaştırılmadığı sürece Karma Alt Komisyon toplantılarının basına açık olmasını, Alt Komisyon toplantılarında tam tutanak tutulmasını, Karma Alt Komisyon üyesi milletvekillerinin de görüşleri dikkate alınarak toplantı gündemi hazırlama ve davet edilecekleri belirleme hususunda Karma Alt Komisyon Başkanına yetki verilmesini oylarınıza sunacağım.

Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Alt komisyon çalışmalarıyla ilgili, şekliyle ilgili söz almak isteyen arkadaşımız var mı? Yok.

Şu anda biz kamu denetçisi arkadaşları çağıracağız, onlara onar dakika süre vereceğiz, sunum yapacaklar, daha sonra da ilgili kurumlarla ilgili kimi istersek onları çağırıp, onları dinleyip o şekilde raporlarımızı hazırlayacağız.

Sayın kamu denetçilerini içeriye alalım arkadaşlar.

Değerli kamu denetçileri arkadaşlarım, hoş geldiniz.

Kurumunuz 2018 Yıllık Raporu kapsamında kendi faaliyet alanlarıyla ilgili olarak kamu denetçileri Sayın Yahya Akman, Sayın Arif Dülger, Sayın Celile Özlem Tunçak, Sayın Hüseyin Yürük ve Sayın Saadetin Kalkan Alt Komisyonumuza sunum yapacaklardır.

Sayın denetçilerimizin tamamı burada. Denetçilerimize, Komisyonumuzu bilgilendirmek için, sunumlarını yapmak üzere onar dakika süre vereceğiz. Komisyon üyelerimiz uygun görürlerse, daha sonra sorular olursa, sunumlardan sonra soruları sorabiliriz.

Sayın Yahya Akman'la başlayalım.

Buyurun Yahya Bey.

Süreniz on dakika.

KAMU DENETÇİSİ YAHYA AKMAN – Sayın Başkanım, değerli Komisyon üyesi milletvekili arkadaşlarım; sözlerimin başında hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün 2018 Yılı Kamu Denetçiliği Kurumu Raporu'nun Dilekçe ve İnsan Hakları Karma Alt Komisyonundaki görüşmelerini yapıyoruz. Malumlarınız olduğu üzere, bu rapor sunumları geçtiğimiz dönemde yani 25'inci Dönemde ve 26'ncı Dönemde Mecliste Genel Kurulda görüşülemedi. İlk defa geçtiğimiz yıl yani 2018 yılı içerisinde hem geçmişteki dört yılın raporu toptan görüşüldü hem de 2017 yılı raporu görüşüldü, bugün de 2018 raporunu geçen haftaki Karma Komisyonun toplantısından sonra detaylı bir şekilde ele alma imkânına sahip olduk.

Her şeyden önce, Karma Komisyonun Değerli Başkanına, bütün üyelerine sonsuz teşekkürlerimizi iletiyoruz.

Yaklaşık altı yıl geçmişi olan bu kurumun Türkiye Büyük Millet Meclisiyle kanunu gereği ilişkilendirilmiş olması, senelik raporlarını, hatta yine kanununda öngörüldüğü üzere zaman zaman özel raporlar sunabilme imkânını dercettikten sonra bunun hayata geçmiş olması, en az kanuna yazılması kadar, hatta ve hatta kanuna yazılmasından çok daha fazla kanaatimizce önemlidir çünkü malumunuz olduğu üzere, bazen Anayasa hükümleri, bazen kanun hükümleri, bazen diğer mevzuat

hükümleri, ilgili kitaplarda yer alırlar, kanunlaşırırlar, yasalasırlar fakat bir türlü hayata geçemezler. Bu kurum, malumunuz, kurulduğu zaman özellikle dünyanın birçok ülkesinde, tamamına yakınında kabul edilmiş olan ve idare üzerindeki denetim tarzı itibarıyla, idareyi iyi yönetim ilkeleri bakımından, insan hakları bakımından ve idarenin yaptığı bütün eylem ve işlemlerle ilgili denetleyen yumuşak bir güç olarak kabul edilir ve özellikle, Kuzey Avrupa başta olmak üzere, birçok dünya ülkesinde de başarıyla uygulandığına tanıklık ediyoruz. Türkiye de bunu son zamanlarda kabul etmiş olmasına rağmen, iftiharla söyleyebiliriz ki gerek kurumumuza yapılan başvurular itibarıyla gerekse kurumun tanınırlığının, bilinirliğinin artmasıyla beraber devlet idareleri tarafından dikkate alınma derecesi her geçen gün daha da artıyor ama bu kurum kurulurken, bu kurum oluşturulurken özellikle bunun Parlamentoyla ilişkilendirilmesinin, Cumhurbaşkanlığı sisteminin Türkiye’de kabul edilmesinden sonra ne kadar anlamlı olduğu daha da ortaya çıkmış oldu. Malumlarınız olduğu üzere, Türkiye Büyük Millet Meclisinin yasama faaliyetlerinin yanında çok önemli denetim faaliyetleri vardır. Bu anlamda, halkın iradesine sırtını dayayarak kurulmuş olan bir müessesenin idareyi, şimdiki yeni sistemde Cumhurbaşkanlığı sistemini çok daha güzel denetleyeceği aşıkârdır. Kanunu koyarken de bunu düşünmüştük ama şu an uygulamasını görmek, doğrusu, çok daha sevindirici oldu. Bu anlamda, her geçen gün hem kurumumuza yapılan başvuru sayılarının ciddi şekilde arttığına tanıklık ediyoruz hem de kurumlar üzerinde verdiğimiz kararların etkinliğine tanıklık ediyoruz. Bunun en önemlisi, arkamızdaki gücün en önemlisi de Türkiye Büyük Millet Meclisi. Bu sistemin, bu çarkın bu şekilde işliyor olması, geçtiğimiz sene -yine bazı arkadaşlarımızın hatırlayacağı üzere aynı bu şekil Karma Komisyonunda belki bir sonraki toplantıda yapacağımız üzere- çağırduğumuz diğer kamu kurumlarının yetkilileriyle vermiş olduğumuz tavsiye kararlarına neden uyulmadığı konusunda milletvekillerimizin onlara sorular sorması, âdeta onlar üzerinde psikolojik baskı yapması, idareyi buna zorlaması bizim gücümüze müthiş bir güç katmıştır. Böyle bir tabloyla burada ortadan, masadan kalktık ki yanlış hatırlamıyorsam 13 civarında örnek dosya buraya getirilmişti, Komisyona ve 13’ün tamamında da gelen idareci arkadaşlar “Hata olmuş, sehven olmuş, biz buna en kısa zamanda uyacağız, bu eksikliği gidereceğiz.” şeklinde âdeta bizim 2017’de yürürlüğe koyduğumuz o dostane çözüm formatının Meclisteki şeklini hayata geçirmiş olduk. Çünkü bunun bir diğer versiyonunu biz kurumda gerçekleştiriyoruz. Yapılan bir kısım başvuruları, bazen kurumla yazışma yaparak ama bazen telefon diplomasisiyle, bazen şahısları çağırarak suretiyle bize öngörülen yasadaki süreden çok daha kısa bir zaman içerisinde dostane bir şekilde çözmeye çalışıyoruz. Bunun bir benzerini Türkiye Büyük Millet Meclisinde yapma imkânına sahip olduk. Açıkçası ben bundan çok mutluyum, dilerim ki bu, daha da artarak devam etsin. Bizim bu çalışmalarımız sırasında, sizlerin de, bütün milletvekili arkadaşlarımızın gözlediği üzere, iktidar-muhalefet ayrımı olmaksızın hepimiz milletvekili sıfatımızla, Kamu Denetçiliği Kurumundaki arkadaşlar bu sıfatlarıyla yani vatandaşın âdeta tarafında yer alarak, daha güçlü olan devletin varsa eksikliğinin, hatasının, yönetim eksikliğinin giderilmesi yönünde gayret sarf ediyoruz yani hepimiz aynı tarafa bakmış oluyoruz. Yani sair komisyonlarda, örneğin bir yasama komisyonunda iktidarla muhalefetin önerileri her zaman birbirine ters gelebilir ama burada daha çok aynı tarafa bakma noktasındayız, bu da bize hem ayrı bir güç katıyor hem bu kurumun Türkiye’de kökleşmesi, yerleşmesi adına bize ciddi şekilde ümit veriyor.

Kurumumuzun Sayın Başkanı, Başdenetçi Şeref Bey’in geçen toplantıdaki kurumun çalışma ve işleyişiyle ilgili geniş sunumunu hep beraber dinledik, o konuda tekrara girmeyeceğim. Kısaca bendenize tevdi edilen konularla alakalı da birkaç cümle sarf ettikten sonra diğer arkadaşlarımıza söz imkânı vermek için sözlerimi bitireceğim.

Bu arada, Sayın Başkanım, bir arkadaşımız, Hüseyin Yürük Bey, bu davet gelmeden önce belirlenen bir program nedeniyle yurt dışında. Onunla ilgili ilave söylenecek şeyleri de Özlem Hanım takdim edecekler heyetimize. Bu bilgiyi de verdikten sonra şunu ifade edeyim: Yaklaşık iki

yıldır, seçtiğimizden bu yana yapılan iş bölümü çerçevesinde bendeniz “Emniyet, Adalet, Millî Savunma, Tarım, Orman, Çevre, Şehircilik, Sağlık Bakanlığı ve Diğer İşler” adı altında belirlenen başlıklardaki kurumumuza yapılan başvuruları incelemeye ve bunlarla ilgili olarak takibi yapmaya çalışıyorum. Kurumun genel gidişatı çerçevesindeki hadiseler doğal olarak bizim birime de yansıyor. Örneğin, sadece benim birime geçtiğimiz yıl 2.379 kadar başvuru söz konusu oldu. Bu, bir önceki yani diyelim ki bizim göreve başlamadan önceki dönemde bütün kuruma yapılan başvuruların yaklaşık yarısına tekabül ediyor. Son zamanlarda özellikle benim birimdeki çalışma alanıyla ilgili, cezaevleri de bizim çalışma alanımız içerisinde olduğundan dolayı yani Adalet Bakanlığıyla alakalı birimler noktasında şikâyetler bize geldiği için 2018 yılı sonlarından itibaren Türkiye’deki en önemli cezaevlerini ziyaret etmek, daha öncesinde cezaevleri bürokrasisiyle ayrı, bu şekil bir salonda toplantı yapmak, bir adım sonrasında Türkiye’de cezaevindekilerin yakınları, insan hakları dernekleri ve bu konuyla ilgili eser yazmış, dernek kurmuş bütün sivil toplum kuruluşlarını kurumumuza davet etmek üzere “Cezaevlerinden size ne tür şikâyetler geliyor, ne sıkıntılar var?” diye önce onların görüşlerini aldık ve daha sonra da bu görüşler çerçevesinde cezaevlerine ziyaretler gerçekleştirdik. Bu ziyaretler çerçevesinde İstanbul Silivri’deki malum Türkiye’nin en büyük cezaevini, Ankara Sincan’daki cezaevini, yine İzmir’deki Aliğa Cezaevini ve Diyarbakır cezaevlerini ayrı ayrı, ayrı günlerde, geniş heyetlerle, uzman arkadaşlarla beraber ziyaret etme imkânına sahip olduk. Malumlarınız cezaevleri yapısı itibarıyla, içinde barındırdığı insanlar itibarıyla en fazla sorunların belki dışarıya yansıdığı yerlerdir. Bu anlamda, oradaki başta cezaevlerinin fiziki şartları, kapasiteleri, yeme-içme, sağlık sorunları, diğer hakları, kitaba erişme, gazetelere erişme dâhil, ziyaretçilerle görüşme dâhil aklınıza gelebilecek, milletvekili olarak da zaman zaman göreviniz gereği sizin önünüze gelebilecek bütün problemlerine tanıklık ettik, bunları şahsen ayrıca dinleme imkânına sahip olduk. Hatta öyle bazı güzel gelişmeler oldu ki bizim ziyaretimiz vesilesiyle bazen çok büyük çaplı olmayan bir kısım sorunlar yine güzel tabiriyle “dostane” bir şekilde orada çözdüğümüz hadiseler de oldu. Çünkü interaktif bir çalışma yaptık, daha önce arkadaşlara bilgi vermeksizin, istediğimiz koğuşu, isteğimiz odayı, odanın kapısını açmak suretiyle içeri girdik, oradaki bazen bir mahkûmun ve tutuklunun söylemiş olduğu bir şikâyetin hemen arkamızda duran cezaevi yönetimi tarafından giderilmesini talep ettik ve kısa zamanda o sorunun çözüldüğüne şahit olduk. İlgili cumhuriyet savcuları, ilgili infaz koruma memurları, tamamıyla ayrıca toplantılar yaparak çok geniş kapsamlı bir çalışma yaptık. İnşallah bu sene içerisinde de bu çalışmayı çok daha büyük çaplı, uluslararası bir boyuta taşıyarak yurt dışındaki, özellikle vatandaşlarımızın yaşadığı ülkelerdeki cezaevi şartlarını da incelemek suretiyle Türkiye’de belki şu ana kadar hiç yapılmamış en büyük çaptaki cezaevi çalışmayı ve raporunu hazırlamak iddiasındayız. Bu konuyu da Komisyonumuzun bilgilerine arz etmek istedim çünkü hatırı sayılır miktarda, özellikle ziyaretlerimizden sonra da sayısı artan miktarda cezaevlerinden başvurular almaya başladık. Ama ne yazık ki bazıları kendi yargılama şartları, mahkemelerde aldıkları mahkûmiyetler vesaireyle ilgili olduğu için bunlara bakamıyoruz ama cezaevlerinin şartlarıyla ilgili konularda özellikle bu yaptığımız çalışmanın çok ciddi fayda sağladığını ve sağlayacağını da şahsen ben görmekteyim.

Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Evet, süremizin de yavaş yavaş sonuna geldik.

KAMU DENETÇİSİ YAHYA AKMAN - Ben toparlıyorum.

Demin anlattığım başlıklar çerçevesinde, bana gelen istatistiki bilgileri de arz ettim. Burada bir kısım özetler var genel anlamda rapora girmiş olan yani şu gördüğünüz kitaptaki rapora girmiş olan bizim kararlarımızın hatırı sayılır bir kısmının idareler tarafından tavsiyemizin kabul edildiğine şahitlik ediyoruz ama kabul edilmeyenler de var yani hâlâ bu kurumla ilgili algısı tam doğru noktada olmayan bir kısım kurum idarecilerimiz de var. Ben istiyorum ki inşallah Komisyonumuzun da marifetiyle, bürokrat arkadaşlarımızın da marifetiyle belirlenecek bizim alanımızla ilgili de bir kısım örnek dosyalarda yani

idarenin uymamakta direndiği bir kısım dosyalarımızın yine bu heyetin huzurunda buraya çağırılarak o idarelere tavsiye kararlarımıza uyması noktasında sizlerin desteğini alırsak çok daha güçlenmiş oluruz. Ben milletvekillerimizin sorusuna da alan bırakmak için...

Çok teşekkür ediyorum, Sayın Başkanım, bu fırsatı verdiğiniz için, sözlerimi burada noktalıyorum.

BAŞKAN – Biz teşekkür ediyoruz sunumunuzdan dolayı.

Şimdi, Kamu Denetçisi Sayın Arif Dülger’e söz vereceğim.

Buyurun Sayın Dülger.

KAMU DENETÇİSİ ARIF DÜLGER - Sayın Başkanım, Değerli Komisyon üyesi milletvekillerim ve değerli hazırun; ön söz niyetine kısa bir girişten sonra görevli olduğum birimle ilgili direkt rakamlar ve konu başlıklarını vermek suretiyle konuşmamı tamamlayacağım.

Çağımızın insan hakları odaklı modern yönetim anlayışında kamu hizmetlerinin etkin ve verimli bir şekilde yürütülmesinin yanında, bu hizmetlerin yürütülmesi esnasında kamu yararıyla birlikte vatandaşların haklarının ve menfaatlerinin de korunup gözetilmesi gerekmektedir.

Türkiye’nin son yıllarda yaşadığı değişim ve dönüşüm sürecinin en önemli gelişmelerinden biri ombudsmanlık mekanizmasının doğduğu kültür ve topraklarla yeniden buluşturulmasıdır. “Ey oğul, insanı yaşat ki devlet yaşasın.” anlayışıyla yoğrulan köklü devlet geleneğimizin gereklerine uygun olarak yeniden idare sistemimize entegre olan kurumumuz, modern dünyaya kapalı hikmet-i hükümete sığınan klasik bürokrasinin aksine, vatandaşın tarafını tutan, onun adına her türlü idari organı, işlemleri ile kararlarını sorgulayabilen, gerekli bilgi ve belgeye ulaşarak idarenin toplam kalite anlayışına uygun işlemlerini sağlamaya yardımcı bir kamu kurumu niteliğindedir.

Hak ve özgürlüklerin korunabilmesi için direkt, esnek, hızlı ve maliyetsiz çalışan kurumlara ihtiyaç olduğu aşıkârdır. Temel hak ve özgürlüklerin korunması ve idarenin iyi yönetim ilkelerine bağlılığının sağlanması adına kurumumuz geçmiş altı yıllık süreçte başarılı bir pratik oluşturmuştur.

Kurum kültürü olarak idare ile vatandaşlar arasındaki ilişkileri geliştirme noktasında vatandaşların idareye olan güvenini artırmak ve idare karşısında bireyin çekingenliğini azaltmak maksadıyla, birey ile idareyi bir araya getirerek sorunun her iki tarafça müzakere edilmesini sağlamanın daha faydalı olacağı kanaatindeyiz.

Bu kapsamda kurumumuzda uygulanmakta olan iş bölümü çerçevesinde denetçiliğimin görevli olduğu, eğitim öğretim, gençlik ve spor, enerji, sanayi, gümrük ve ticaret ile bilim, sanat, kültür ve turizm konularında iki tarafı da tatmin edecek bir çözüm bulunmasını sağlama noktasında karşılıklı iletişim yöntemiyle sorunların dostane bir şekilde çözüme kavuşturulmasının birimizimizce en çok tercih edilen sorun çözmeye yöntemi olmasını hedefleyerek çalışmalarımıza devam etmekteyiz.

Geçtiğimiz 2017 yılında yani 2018 öncesi yılda 4.758 başvuru bizim eğitim öğretim ve kültür, sanat, ticaret alanlarında gelmesine mukabil 2018 yılında verdiğimiz tavsiye kararlarına idarelerin uyması neticesinde başvuruların azaldığını memnuniyetle görmüş durumdayız. Bu meyanda 2018 yılında 2.412 başvuru birimizimize yapılmıştır.

Birimimizin verdiği kararların dağılımı incelendiğinde ve türlerine bakıldığında 1.037 gönderme kararı, 368 incelenemezlik kararı, 12 başvurunun geçersiz sayılması, 25 birleştirme kararı, 121 dostane çözüm kararı, 65 karar verilmesine yer olmadığı ve 61 tavsiye kararı önerisi ile 120 ret karar önerisi ve 20 adet de kısmen tavsiye, kısmen ret önerisi kararı verilmiştir.

Başvuruların yoğunlaştığı alanlara göre konu başlıkları altında bilgi sunmak istiyorum:

Eğitim öğretim, gençlik ve spor alanında daha çok sınav ve bağlantılı uygulamalara ilişkin başvurular yapılmaktadır. Bunlar, ÖSYM, Millî Eğitim Bakanlığı ve Açıköğretim Fakóltesi tarafından yapılan sınavlarda uygulanan güvenlik tedbirleri. Önceki yıllarda daha çok “09.45” kararıyla

kamuoyunun bilgisine düştü bu sınav uygulamaları ve kurallarıyla ilgili alınan tedbirler. Bunlar birçok mağduriyete yol açtı ve basına da yansıdı, kurumumuza şikâyet olarak intikal etti. Kurumumuz verdiği kararlarla bunların büyük oranda kararların değiştirilmesini ve uygulamada esnetilmesini sağlamıştır. ÖSYM özellikle üniversite sınavlarındaki kararları esneterek kurumumuza olumlu bir yaklaşımda bulunmuştur.

Eğitim öğretimle ilgili başvurulardan bir tanesi de kaymakamlığın sokağa çıkma yasağı kararından dolayı öğrencilerin TEOG Sınavı'nda başarısız olduğu gerekçesiyle tazminat talep edilmesidir. TÜRMOB tarafından yapılan yeminli mali müşavirlik sınavlarına yapılan itirazlar ve ÖSYM tarafından yapılan sınavların geçersiz sayılmasına ve sınav sonuçlarına yapılan itirazlar gibi konular eğitim öğretim, gençlik ve sporla ilgili konu başlıklarımızdır.

Öğrencilerle ilgili işlem, eylem ve uygulamalara ilişkin başvurular da;

Öğrencilerin etüt eğitim merkezlerinin kapatılmasına yaptıkları itirazlar,

Yatay/dikey geçiş işlemleri ile bunun sonucunda eksik yapılan ya da yapılmayan ders muafiyeti işlemleri,

Kredi ve Yurtlar Kurumuna yaptıkları kredi başvurularının kesilmesi ya da burslar konusunda,

Yükseköğretim hizmetlerine ilişkin de, yurt dışındaki üniversitelerden mezun olan öğrencilerin daha çok denkliğinin sağlanmasıyla ilgili başvurular,

Doçentlik başvuruları ve sınav sürecinde jüriye yaptıkları itirazlar,

Öğretmenlerin eğitim ve öğretime ilişkin başvuruları meyanında da nöbetçi öğretmenlerin boş derslere girdiğinde ek ders ücreti talepleriyle ilgili başvurular geldi.

Rehber öğretmenlerin tercih işlemleri için yaz tatilinde görevlendirilmesi konularını sayabiliriz.

Bir de spor federasyonlarının işlem ve uygulamalarıyla ilgili, özellikle merkez hakem komitelerinin veya merkez hakem kurullarının aldığı ve tahkim mahiyetinde olan kararlara karşı yaptıkları sporcuların, hakemlerin ve antrenörlerin yaptıkları işlemler ve bunların disiplin işlemleriyle ilgili talepleri başvurularımız arasındadır.

Enerji, sanayi, gümrük ve ticaret alanında da maden işletme ruhsatlarının iptali, yenilenebilir enerji kaynaklarına ilişkin destek, iş yerinin veya evinin önündeki kaldırımda bulunan elektrik panosunun veya trafosunun kaldırılması benzeri talepler, yaz döneminde kullanılmayan konuta gönderilen elektrik faturalarına itiraz edilmesi ya da doğal gaz abonelerinin bağlantı bedelleri veya güvence bedellerinin iadesine ilişkin talepler enerji, sanayi, gümrük ve ticaret alanındaki başvuruların temelini teşkil etmektedir.

Bilim, sanat kültür ve turizm alanında yapılan başvurular, az önce rakamları da verdim, görüldüğu üzere çok az bir miktar tutmaktadır. Bunlar daha çok turist rehberliği ve ruhsat işlemleri, Turizm Tahsis Belgesi'yle ilgili işlemler, marka tescili ve patent haklarına ilişkin itirazlar ile tarihî eserlerin restore edilmesi veya definecilerin define bulduklarında verilen ikramiyelere ilişkin itirazları, bilim, sanat, kültür ve turizm alanındaki başvuru konularımızı oluşturmaktadır.

Birimimiz verdiğimiz konu başlıklarıyla ilgili çeşitli çalıştaylar ve toplantılar yapmıştır yıl içinde. Örneğin, Açıköğretim Fakültelerinde Yapılan Sınavlarda Dört Yanlış Cevabın Bir Doğru Cevabı Eksiltmesi Uygulamasının Kaldırılması Çalıştayı 31 Ocak 2018 tarihinde gerçekteştirilmiştir. Bunun detayına çok girmek istemiyorum süre açısından.

Sporla Hak İhlalleri ve Denetim Çalıştayı yapılmıştır. şu gördüğünüz bu çalıştay neticesi kitaplaştırılmıştır en kısa zamanda.

Türkiye Futbol Federasyonu olmak üzere, spor federasyonlarıyla ilgili 2016 yılından itibaren yapılan başvurularda artış gözlenmesi sebebiyle bu çalışmaya ihtiyaç duyulmuştur.

Türkiye Futbol Federasyonunun Merkez Hakem Kurulu talimatlarına aykırı olarak il hakem kurulu başkanının görevine son vermesine yapılan itiraz ile tüm görevlerin şahsına iade edilmesi talebi hakkında; örneğin, 3/11/2016 tarihinde CİMER'e yapılan bir başvuru üzerine inceleme yapılmış, konu Türkiye Futbol Federasyonuna sorularak bilgi istenmiştir ancak mevcut dosyaların incelenme sürecinde kurumumuzun bütün çabalarına rağmen, Türkiye Futbol Federasyonu bilgi ve belge taleplerimize olumsuz yaklaşmakta, konuyla ilgili sorularımızı yanıtızsız bırakmakta ve tavsiye kararlarımıza bir karar dışında, bu karar da dâhil olmak üzere cevap vermemekte ısrarını sürdürmektedir. Türkiye Futbol Federasyonu verdiği cevaplarda daha çok Anayasa'mızın 59'uncu maddesinde geçen "Tahkim kurulu kararlarına karşı hiçbir yargı mercisine başvurulamaz." hükmünden hareket etmektedir. Halbuki kurumumuz bir yargı mercisi değildir, kamu idareleri kapsamında Türkiye Futbol Federasyonu da değerlendirilmektedir ve şikâyetlerle ilgili konuların incelenmesinde bir kamu idaresi olarak değerlendirilmekte ve hukukun dışında görülmemektedir. Ancak Türkiye Futbol Federasyonunun saydığımız olumsuz tavrı kurumumuza karşı devam etmektedir.

Çalışmalarımızla ilgili daha çok dostane çözüm arayışı içinde yönetmeliklerimizin bize verdiği imkânlar doğrultusunda konuları veya başvuruları incelemekteyiz. Dostane çözüm çalışmaları içinde örnek olarak verilecek bazı başvurulardan bahsetmek istiyorum.

BAŞKAN – Biraz toparlarsak hızlı bir şekilde.

KAMU DENETÇİSİ ARİF DÜLGER – O zaman Sayın Başkanım, dostane çözümle ilgili bizim başvuru konularımız neticesinde dostane çözüm kararlarının önemli bir miktarda olduğunu ve bunun önceki sunumlarda da Sayın Kamu Başdenetçimiz tarafından olumlu bir şekilde değerlendirildiğini ve sayın vekillerimizin de takdir ettiğini söylemekle yetineceğim. Bu konuda kurumumuza, özellikle Polatlı ilçesinde Eski Karsaklı Köyü Sulama Kooperatifinin -73 üyeli bir kooperatif vardı- bunun borçlarının ödenmemesi üzerine, ilgili enerji dağıtım şirketi tarafından elektriğin kesilmesi üzerine üretim yapamıyordu. Biz tarafları bir araya getirdik ve hem elektriğin kesilmesi hem de borçların yapılandırılması noktasında bir dostane çözüm kararı verdik önemli bir faaliyet olarak.

Önemli tavsiye ve ret kararlarımızdan kısaca örnek verebilirim... Liseye geçiş sistemiyle ilgili liseye yerleştirme talebi meyanında başvurular yapılmıştır okula yakınlık, ortaokulda bulunma süreleri gibi kriterlerle. Liseye yerleştirmede kamuoyunun da bildiği üzere birçok mağduriyet yaşanmakta ve bunlar Millî Eğitim Bakanlığı tarafından da verdiğimiz tavsiye kararı üzerine bazı kriterlerin yumuşatıldığı yönünde, esnetildiği yönünde açıklamalar gelmiştir kurumumuza cevap olarak.

Yeminli mali müşavirlik sınavlarına yapılan itirazlar konusunda muhtelif tavsiye kararlarımız TÜRMOB'a iletilmiş ve TÜRMOB tarafından da bilirkişi tayin ederek yaptığımız incelemelerde genel olarak TÜRMOB tarafından olumlu bir yaklaşım sergilenmiştir.

Yükseköğretim Kurumları Yabancı Dil (YÖKDİL) Sınavı'nın eş değerliğinin sağlanması yönünde de bir tavsiye kararımız bulunmaktadır. Bu başvuruyla ilgili 19/3/2018 yılında tavsiye kararı verilmiş ve Devlet Personel Başkanlığı uzman yardımcılarının uzman kadrolarından atanmalarında istenilen dil puanının yeniden değerlendirilebileceği ancak belirlenecek bu yeni dil puanı için yasal düzenleme yapılması gerektiği yönünde bildirimde bulunmuştur kurumumuza.

Kaymakamlığın sokağa çıkma yasağı kararından dolayı öğrencilerin TEOG sınavında başarısız olmalarından mütevellit maddi ve manevi tazminat talepli başvurular olmuş. Biz de yaptığımız incelemelerde özellikle kamu hizmetlerinin devamı için gerekeni idarenin yapmış olduğunu, talep

edilen manevi tazminat için ortada gerçekleşmiş kesin bir zararın olmadığı tespiti yapılarak bu kapsamda başvuruya konu iddialarla ilgili idarenin eylem ve işlemlerinde hukuka ve hakkaniyete aykırılık bulunmadığı yönünde 14/5/2018 tarihinde ret kararı vermiş bulunmaktayız.

Başka bir sevindirici kararımız, berberlerin pazar günleri açık olmasına izin verilmesi yönünde Konya'dan bir başvuru yapılmıştır. Valiliğin bu konuda berberlerin çalışma süreleriyle ilgili kararlarının alışveriş merkezlerindeki berberleri veya kuaförleri kapsamadığı noktasından hareketle biz başvurunun talebini uygun gördük ve emsal kararlar gözetilerek de yalnızca Valiliğin gün içindeki çalışma saatleriyle ilgili bu yetkisinin olabileceğini ancak pazar günleri veya hafta sonları vatandaşlarımızın büyük bir yoğunluğunun istirahat günlerinde de berber veya kuaför yönündeki ihtiyaçları dikkate alınarak çalışma yasağının tekrar gözden geçirilmesi yönünde Valiliğe tavsiye kararımız olmuştur.

Sayın Başkanım, süremi aştığımı anlıyorum.

İyi çalışmalar diliyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Şimdi Sayın Celile Özlem Tunçak Hanımefendi'ye sözü verelim.

KAMU DENETÇİSİ CELİLE ÖZLEM TUNÇAK – Sayın Komisyon Başkanım, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu'nun 7'nci maddesinde bir kamu denetçisinin kadın ve çocuk haklarından sorumlu olmasına özel olarak yer verilmiştir. Bu manada kadın ve çocuk haklarından sorumlu ombudsman, ayrıca Sayın Başdenetçimizin yaptığı iş bölümü çerçevesinde ailenin korunması, çalışma ve sosyal güvenlik alanındaki başvurular, engelli hakları, insan hakları, nüfus ve vatandaşlık, mültecilik, sosyal hizmetler, dilekçe ve bilgi edinme konularında gelen başvurular benim sorumluluğumda ve beraber çalıştığım uzman ve uzman yardımcısı arkadaşlarımla birlikte değerlendirilmektedir. Başvuru esasına göre her alanda yaşanan mağduriyet, haksızlık ve ihlal iddialarını inceleyip araştıran kurumumuz 2018 yılında da çok sayıda uyuşmazlığın çözüme kavuşturulmasını sağlamıştır.

Kadının insan hakları alanındaki durumu çalışmalarımızdan bahsedeyim özel olarak kanunda sayıldığı için. Kadın ve erkek fırsat eşitliğinin sağlanması, kadının insan haklarının korunması ve güçlendirilmesi ve kadına yönelik şiddetle mücadele konusunda çalışmalara 2018 yılında da devam ettik. Kadının başvurularında yaşanan olaylar çerçevesinde Türkiye'ye oranla kurumumuza az başvuru gelmesi yönünde eleştiriler olmakla birlikte alanda bu çalışan sivil toplum kuruluşlarıyla birlikte sıklıkla bir araya gelmekte ve bu konuda sadece dosya bazında değil, kanunun bize verdiği yetki çerçevesinde özel raporlar veya ulusal eylem planları, bunları önlemeye yönelik faaliyetlerle de kamu hizmetinin etkin ve verimli sunulması yönünde kurumumuzun alandan edindiği tecrübeyi kamu idareleriyle paylaşmaktayız. Bu anlamda geçen yıl şubat ayında Meclis çatısı altında da düzenlediğimiz kadına ve çocuğa yönelik aile içi şiddetin önlenmesine ilişkin mekanizmaların etkinliğinin artırılması yönünde çalıştay düzenledik ve bu çalıştayımızı raporlayarak sayın Meclisimize, bu alanda çalışan STK'lere ve sorumlu kamu idarecilerine gönderdik.

Bundan sonra, çocuk hakları alanında ise kamu kurumu olarak çocuklardan, 18 yaş altı çocuklardan başvuruyu direkt olarak kabul eden ve bu çocuklardan gelen başvurulara kanunumuzda sayılan, zikredilen etkin bir şikâyet mekanizması kurmak suretiyle değerlendirmeyi gerçekleştirmekteyiz. Bu anlamda çocuk “web” sayfasında 18 yaş altı çocuklardan direkt başvuru alıp Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi çerçevesindeki çocuğun katılım hakkına özellikle dikkat ederek çocuğun yüksek yararı çerçevesinde de bu sorunlar alanında çalışmalarımıza hassasiyetle devam etmekteyiz. Bu alanda bize gelen başvurular çerçevesinde çocuk koruma sistemi ve çocuk adaletiyle ilgili konularda yaşanan eksikliklerin giderilmesine yönelik iyileştirme çalışmaları yapılmasını önermekteyiz. Ayrıca geçen yıl

gene Komisyonumuza yaptığımız sunumda belirttiğimiz ve alanda da yine Yılmaz Tunç ve Hakan Çavuşoğlu Vekillerimizin de katıldığı çalışmada büyük bir konsensüsle çıkan Türkiye Büyük Millet Meclisinde daimî bir çocuk komisyonu kurulmasını yine Meclisimizin gündemine getirmek istiyoruz.

Eğitim konusunda ise çocukların kendilerini güvende ve istikrarlı hissedebileceği yaklaşımların, sistemin geliştirilmesi, okuldaki rehberlik hizmetlerinin kuvvetlendirilmesi, akran şiddetinin önüne geçmek için hem eğitimcilerde hem de ebeveynlerdeki farkındalığın artırılmasının gerekliliğine inanıyoruz. Ayrıca devlet okullarında engelli öğrencilere yönelik özel eğitim alanında da fiziksel imkânların, eğitim materyallerinin ve personel kapasitesinin geliştirilmesi, ebeveynlere destek projelerinin artırılması yönünde taleplerin öne çıktığını, kurumumuzca da bu başvurular nispetinde bu tespitlerin yapıldığını ifade etmek isterim.

Ayrıca engelli hakları hususunda ise engellilerin engelli türü itibarıyla sunulan kamu hizmetlerine erişimlerdeki zorlukları gelen başvurularda görmekteyiz. Bu anlamda senelerdir süren -bizim kurumumuza geldiğinde yedi yıldır çalışmaların devam ettiğini- iki yıldır da bizim tavsiye kararlarıyla ve 2017'nin başında kurumumuza ilgili bakanlıkları, Adalet Bakanlığı, o zamanki Aile Politikaları Bakanlığı, Çalışma Bakanlığı –ayrı olarak- Maliye Bakanlığını çağırarak beraber görüştüğümüz, “özürlülük ölçütü” diye geçen yönetmelikte akondroplazinin yani orantsız cüceliğin kaldırılmış olmasından dolayı yoğun başvurudan biz bir araya gelmiştik. Lakin bu yönetmelik pek çok engelli haklarıyla ilişkili konuları da içermektedir. Yedi yılı aşkın bir süredir de bunun çıkartılmadığını biz o zaman ilgililerle görüştük. Bunun üzerine 2018’de de 8 tane tavsiyemiz var ama bugün sevinerek söylüyorum ki dünkü Resmî Gazete’de Çocuklar İçin Özel Gereksevim Değerlendirmesi Hakkında Yönetmelik yani çocuklara özel bir cetvel ve yönetmelik hazırlandı. Erişkinler İçin Engellilik Değerlendirilmesi Hakkında Yönetmelik de Resmî Gazete’de yayınlandı. Bizim tavsiyelerimiz ve beraber çalışmamız nispetindeki bu akondroplazi yetişkin yönetmeliğinde, “kısa boy” olarak da çocuklar için olan yönetmelikte yer aldığını sevinerek görmekteyiz. Burada da emeği geçen önce bakanlarımızı, sonra bütün bakanlık yetkililerimize teşekkür ediyoruz.

Engellilikte tıbbi modelin terk edilerek sosyal modelin hizmet sunumunda esas alınması gerektiği ve her engellilik türüne göre hizmetlere ulaşımda gerekli önlemlerin alınması yönünde tavsiyelerimiz bulunmaktadır.

Buradan ailenin korunmasına geçtiğimiz zaman, geçtiğimiz yıl, hatırlarsınız, babaların çocuklarını öldürmesine varan bir şiddet ve kadına yönelik veya çocuğa yönelik şiddetin altında boşanma süreçlerinin veya boşanma sonrası yaşanan olayların etkin olduğunu, bu anlamda bize çoklukla, gene çok sayıda gelen, iki yıldır devam eden, hâlihazırda da geliyor, boşanma sonrası çocuk tesliminde yaşanan hak ihlallerinin gündemde yer almasından dolayı, bu konuda da özel rapor çalışması yaptık. Hem dosya bazında hem de özel rapor çalışmamız şu an Başdenetçimizde basıma hazırlanmak üzere. Burada ise çocuğun, 30-40 yıl öncesinde hazırlanan İcra İflas Kanunu’nda hâlâ mal olarak görülerek bir mal tenfizi şeklinde düzenlenmiş olması çocuk hakları ve çocuğun yüksek yararı açısından son derece zararlı olduğundan başlayarak gittiğimiz zaman gördük ki sağlıksız boşanmaların en son çocuk tesliminde veya şiddet olarak kendini gösterdiğini, bu anlamda da ilgili bakanlıklara verdiğimiz tavsiyede çocuğun icra sisteminden çıkarıldığı yeni bir sistem kurgusuna yönelik mevzuat düzenlemelerinin yapılması, bozulan aile düzenine uygun olarak çocuk tesliminin yapılabileceği aile buluşma noktaları, çocuk merkezleri hizmet birimlerinin oluşturulması, ilgili mevzuatta kişisel ilişki ve çocuk teslimini engellemelere karşı caydırıcı nitelikte olacak, terditli olarak artan yaptırımların hukuki altyapılarının hazırlanması, İstanbul Sözleşmesi’ne aykırı olmayacak şekilde aile ara buluculuğu sisteminin ele alınması, bunun değerlendirilmesi, gerekli adli ve idari çalışanlarda uygulayıcıların kapasitelerinin artırılması, hizmet altyapısının güçlendirilmesi, gene bu bağlamda kamuoyunun gündeminde yaşanan yoksulluk nafakası sisteminde Türkiye’nin ve toplumun sosyoekonomik yapısına

uygun olarak bütüncül destek mekanizmalarının getirilmesi, vaka yönetim ve takip sistemini mümkün kılan sistemin geliştirilmesi, “think-tank” ve sosyal hizmet yapısının güçlendirilmesi, ihtisaslaşmış yani nafaka tahsilinde ihtisaslaşmış birimlerin ihdas edilmesi ve hakkaniyetli bir sistemin kurulmasını değerlendirmekteyiz. Dediğim gibi, çocuk teslimindeki hak ihlallerine ilişkin özel raporumuzu sayın Meclisimize sunacağız.

Bunun dışında sosyal hizmetler alanında ise genellikle bu yıllarda biraz artış var. Gerek engelli gerek kadın gerekse çocuk, engelli çocuklar veya yaşlılar, şehitler, gaziler tarafından sosyal yardımlara, evde bakım yardımlarına ulaşımında veya gelir tespitlerindeki itirazlar nispetinde başvurular olmuştur. Burada da gördüğümüz, şehit yakınları ve gazilere yönelik hizmetlerde veya verilen haklarda çok fazla çeşitlilik arz etmesi, bunların arasındaki farklılıkların kişilerde huzursuzluk ve mağduriyet demeyeyim de, eşitsizlik olduğuna inancın farklı kanunlarda düzenlenmesi ve farklı maaş veya işte, iş veya imkânlar tanınmış olmasının bize iletişildiğini görmekteyiz.

İnsan haklarıysa... Aslında bize yapılan her başvuru insan hakları çerçevesi altında çünkü bağımsız insan hakları kurumuyuz ama gene iş bölümü çerçevesinde “insan hakları” alt başlığı altında ceza infaz kurumundaki kötü muamele, işkence veya düşünce ve ifade özgürlüğüne ilişkin veya kolluk merkezinde yürütülen iş ve işlemlerin denetlenmesine ilişkin başvurular yapılmıştı. Biraz evvel Yahya Bey belirtti, her iki denetçilik birimi olarak bu konuda Sayın Başdenetçimizin Başkanlığında alanda çalışmalarımız devam etmektedir.

Bir büyük şikâyet başvurusu aldığımız alansa kamu personel rejimiyle birlikte sosyal güvenlik ve çalışma hayatıyla ilgilidir. Bu da geçtiğimiz yıl, 2018 yılında hayli yükselmiştir. Burada da önce KHK ve 7079 sayılı kanunlaşan taşeron yasasındaki uygulamadaki değişik değerlendirmeler veya kapsam dışı kalan personelin başvuruları yoğunlukta yani 4 Aralık yüzde 70 baremine takılanlar, hizmet ihalesi kapsamında değerlendirilmeyenler veya sınav aşamasında kazanamayanlar, bunun dışında eski hükümlü olan veya askerlikte olan, eksik gün bildirişi şeklinde çeşitli, her bir dosyayı tek tek kendi düzleminde ve Sosyal Güvenlik Kurumunun hizmet dökümünden inceleyerek yaptığımız ama temel anlamda Anayasa Mahkemesi tarafından da onaylanan yasa çerçevesinde aranan niteliklerin idareciler tarafından uygulanıp uygulanmadığı veya farklı uygulanmasını engelleme yönünde, önleme yönünde inceleme ve araştırmalarımızı dosyalamamız lazım. Binden fazlası bu yönde başvurulardı zira bu yıl.

BAŞKAN – Özlem Hanım, Hüseyin Yürük Bey’in...

KAMU DENETÇİSİ CELİLE ÖZLEM TUNÇAK – Hüseyin Bey’inkini de ben yapacağız.

BAŞKAN – Tamam, şu anda o süre başlamış oldu.

KAMU DENETÇİSİ CELİLE ÖZLEM TUNÇAK – Tamam, Hüseyin Bey’inkini kısa keselim, ben benimkini tamamlayayım.

BAŞKAN – Tamam, yani ikinci on dakika başladı. Ona göre tamamlayın.

KAMU DENETÇİSİ CELİLE ÖZLEM TUNÇAK – Tamam, peki, teşekkür ediyorum.

Bu çalışma alanında, sosyal güvenlik alanında ise kişilerin prim borçları... Yani Sosyal Güvenlik Kurumu, biliyorsunuz, çok geniş bir alanda karmaşık bir mevzuatla çalışmakla birlikte vatandaşları bilgilendirecek veya mevzuat değişikliklerini genelgeyle değil, üst normlara bağlı kalarak ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinde de kabul edilen İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi’nin 22’nci maddesinde tanınan sosyal güvenlik hakkının tesisine ilişkin iş ve işlemlerin kabul edildiğinden bahisle vatandaşları doğru bilgilendirme, beklentiye uygun hareket etme, verilmiş sosyal güvenlik hakkının sonradan iptal edilerek gene kurumun yaptığı hatalı işlemlerden dolayı uzun yıllar sonra iptal edilip mağduriyetlere yol açmayacak bir şekilde kendi iş ve işlemlerini geliştirmesi, ayrıca yargı kararlarıyla artık oturmuş uygulamayı ısrarla kendi genelgeleriyle yönetip ondan sonra vatandaş mahkemeye tekrar sevk etmeyecek uygulamalara geçmelerini bekliyoruz.

Bunun dışında nüfus, vatandaşlık ve mültecilik hususunda, biliyorsunuz ki Suriyeli geçici koruma altındaki kişilerin ülkemizdeki 3,5 milyonu aşkın varlığı itibarıyla o alandan da çeşitli sorunlar gelmiş ama geçtiğimiz yıl, bir önceki yıl Türkiye’deki Suriyeli mültecilerle ilgili uluslararası sempozyum ve özel raporlarımızı hazırlamıştık. Bu yıl da özel raporumuzun İngilizceye çevrilerek büyükelçiliklerle, yurt dışı temsilcilikleriyle, Birleşmiş Milletler veya ombudsmanlık kurumlarıyla paylaşıldığını, hepsinden de kuvvetli ve takdir edici geri dönüşler aldığımızı belirtmek isterim.

Dilekçe ve bilgi edinme hakkındaysa değişen sistem BİMER’in CİMER’e dönüşmesi itibarıyla ve bilgi edinme hakkını vatandaşlarımızın şikâyet hakkına çevirmesi nedeniyle bu sistemin tekrar değerlendirilmesi ve etkin bir bilgi edinme çerçevesi içinde yeni sistemde yer almasını beklemekteyiz.

Ben benim alanım hakkında hızlıca teşekkür ediyorum ve yurt dışında bulunan meslektaşım Hüseyin Yürük Bey’in görev alanı hakkındaki sunuma geçiyorum izninizle.

BAŞKAN – Buyurun.

KAMU DENETÇİSİ CELİLE ÖZLEM TUNÇAK – Hüseyin Yürük Bey de gene Başkanlığımızın yaptığı iş bölümü çerçevesinde mahalli idarelerce yürütülen hizmetler, ekonomi, maliye ve vergi alanında ve ulaştırma ve basın iletişim alanında gelen şikâyet ve başvuruları incelemektedir.

Mahalli idareler illerde, ilçelerde, köylerde yaşamakta olan kişilerin ihtiyaç duyduğu hizmetleri yerine getirmeleri nedeniyle ülkemizin gelişmişliğini, yönetim anlayışını ve katılımcı demokrasinin temel değerlerini en iyi yansıtan kurumlardır. Ülkemizde yaşanmakta olan hızlı kentleşme teknoloji ve ulaşım gelişmeleri ile sosyal devlet anlayışının giderek yaygınlaşması sonucunda mahalli idarelerin hizmet yükü giderek artmaktadır. Bu durum ise mahalli idarelerce yürütülen hizmetlerin gerçek ve tüzel kişilere sunumunda zaman zaman aksaklık ve anlaşmazlıkların yaşanmasına neden olmaktadır. 2018 yılında kişiler ile mahalli idarelerin yürütmekte olduğu hizmetlere ilişkin olarak kurumumuza çok sayıda başvuru olmuştur. Bu başvurular ağırlıklı olarak büyükşehir belediyesi ve ilçe belediyelerinin imar, bayındırlık işlem ve uygulamalarına, ruhsat iş ve işlemlerine, altyapı hizmetlerine, toplu taşıma hizmetlerine, su abonelikleri, özellikle sayaç değişikliklerinin zorunlu tutulması gibi su hizmetlerine, ağırlıklı olarak belediyelerce tahsil edilen emlak vergisi, kişilere sağlanan asfalt ve su, kanalizasyon harcamalarına katılım payıyla ilgili başvurular gibi mali hizmetlere, kentsel dönüşüm uygulamalarına, otopark hizmetleriyle trafik düzeni veya yaya güvenliğinin sağlanmasına, belediyelerin katı atık yönetimindeki aksaklıklar, çöp konteynerlerinin konulduğu yerden kaynaklı memnuniyetsizlikler gibi atık yönetimine, kaldırım işgalleri, rahatsızlık veren seyyar satıcılarla ilgili olan zabitanın görev alanına giren zabita hizmetlerine, kaldırımların ve çevre düzenlenmesinin standartlara uygunluğu gibi, parktaki ağaçların sulanması gibi çevre düzenlenmesine -ki çocuklarımız da buna son derece başvuruda bulunuyorlar- sahipsiz ve başıboş köpeklerin toplanmasının sağlanması, belediye altyapı hizmetleriyle ilgili olan mahallî idarelerce yürütülen hizmetlere ilişkin diğer konulara yönelik olarak alınmıştır.

Ekonomi, maliye ve vergi alanında ise... Ekonomi, insanların hayatta kalmak için üretme ve ürettiklerini bölüşme biçimlerini ve eylemlerinden doğan ilişkilerin tümü, maliye ve kamuyla ilgili işlemlerin yürütülmesi için gereken gelir ve giderlerin tümü; vergi ise kamu hizmetlerini karşılamak amacıyla kişi ve kuruluşlardan kanun yoluyla toplanan paralar şeklinde tanımlanmaktadır. Kurumumuza ekonomi, maliye ve vergi idarelerinin iş ve işlem, eylem, tutum ve davranışlarına ilişkin olarak bankacılık işlemleri, sigortacılık işlemleri konularında başvurular alınmıştır. Ağırlıklı olarak maaş promosyon ödemesi gibi bankacılık işlemlerine, FOREX piyasaları hakkında Sermaye Piyasası Kurulu tarafından gerekli denetimin yapılması gibi sermaye piyasalarına, mali suçlar ve kaçakçılığa, hastanelere malzeme tedariki sağlayan firmalar ile devletle iş yapan firmaların icraya konu olacakları gibi kamu alacak ve borçlarına, haksız yere tahsil edildiği iddia edilen vergi, resim ve harçların tahsiliyle ilgili ve benzer konulara ilişkin vergi işlemlerine, Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezi, trafik sigortaları

bilgi gözetim merkezi uygulamalarına yönelik başvurular gibi, DASK gibi poliçelerle ilgili sigortacılık işlemlerine, ihale iş ve işlemlerine -hak ediş bedellerinin ödenmesi veya ödenmemesindeki şikâyetlerle ilgili- tasfiye hâlindeki İhlas Finans Kurumundaki alacağın tahsil edilmesi, konut edindirme yardımına ilişkin başvurularla ilgili olarak da ekonomi, maliye ve vergiye ilişkin diğer konular başlığı altında başvurular alınmıştır.

Ulaştırma, basın ve iletişimde ise Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığının yer aldığı teşkilatlanmada birçok kamu kuruluşu ve özel hukuk kişisi ulaştırma iletişim hizmetlerinin etkin, verimli ve sürekli şekilde vatandaşlara sunulması için çalışmaktadır.

Daha vaktim var mı yoksa keseyim mi Başkanım?

BAŞKAN – Yani, toparlarsanız...

KAMU DENETÇİSİ CELİLE ÖZLEM TUNÇAK – Tamam.

O zaman şöyle söyleyeyim: Ulaştırma, basın ve iletişim alanına ilişkin olarak kurumumuza ağırlıklı olarak liman sahasının tahsis amacına göre değerlendirilmesinin sağlanmasına, limanda balıkçı barınağı verilmesi gibi deniz ticareti, tersaneler ve kıyı yapılarına, baz istasyonlarının kaldırılması taleplerine ilişkin olarak telekomünikasyon tesislerine, ticari amaçlı eşya taşımacılığı yapanların malunuz alınan belgelere ilişkin olarak kara yolu, demir yolu, deniz ve iç sular ile tehlikeli mal ve kombine taşımacılığına, ilgili internet sitesine erişimin yasaklanması, SMS trafiğinin yeniden açılması içerikli medya hizmet sağlayıcılarına, kişisel verilerin izinsiz paylaşılması, KEP hesabıyla ilgili şikâyetlerle ilgili olarak elektronik haberleşme ve bilişim hizmetlerine, sinema, dizi, reklam, internet siteleri üzerinden olumsuz yayınlarla ilgili olarak genel ve yerel tematik yayınlara ve basında da yer alan OGS ve HGS cezalı işlemlerine ilişkin ve tavsiye kararlarımız olan, daha sonra da yerine getirilen konulara ilişkin, cezalara ilişkin, tüketici hak ve sorunlarına ilişkin başvurular, radyo yayınlarını etkileyen olumsuzlukların giderilmesi, Basın İlan Kurumunun yetkilerini kullanmasına ilişkin olarak da yerli ve yabancı basın yayın organlarına, TÜVTÜRK araç muayene uygulamaları, Basın Enformasyon Genel Müdürlüğünün basın kartının dağıtılması gibi konularda da ulaştırma, basın, denizcilik ve haberleşmeye ilişkin diğer konulara yönelik başvurular alınmıştır. Sayılar hem raporumuzda var hem de Başdenetçimiz sunduğu için girmiyorum.

Sabrınız için teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Biz teşekkür ettik.

Şimdi sıra Sayın Sadettin Kalkan'da.

Buyurun.

KAMU DENETÇİSİ SADETTİN KALKAN – Ben de Sayın Başkanım, sizi ve değerli üyelerimizi saygıyla selamlıyorum.

Ben kamu görevine mülki idare amiri olarak başladım. Tüm coğrafi bölgelerde kaymakamlık ve vali yardımcılığı yaptım. En son olarak İstanbul Vali Yardımcılığından 2010 yılında Meclis Genel Sekreterliğine atandım. Bir müddet görev yaptıktan sonra da 2018 yılında kamu denetçisi olarak göreve başladım. Benim görev alanım kamu personel rejimi ve bu görevi 17 uzman raportör arkadaşım ile beraber yürütüyorum. Buna ilişkin ihtilafları inceleyip çözüyoruz.

Kamu personel rejimi dediğimizde, kamu idaresinin beşerî unsurunu oluşturan personelin tabi olduğu hukuki statüyü ifade eder. Kamu personel rejiminde memurluk önemli bir istihdam tipi olup mevcut kamu çalışanlarının önemli bir bölümü memurlardan oluşmaktadır. Söz konusu kamu çalışanlarının kamu hizmetlerine girişte, yerinde istihdam edilmelerinde mali haklarında, performanslarının ve potansiyellerinin değerlendirilmesinde, atama ve yükselmelerinde, yer değiştirmelerinde

birtakım önemli sorunlar yaşadıkları bir gerçektir. Bu sorunlarla ilgili gelen başvurular tarafımızca sonuçlandırılmaktadır. Buna ilişkin bazı önemli kararlarımız da yıllık raporumuzda zatiyelerinizin bilgilerine sunulmuştur.

Ben çok fazla sözü uzatmadan hemen istatistikî bilgilere geçmek isterim. Bizim 2018 yılında toplam karar sayımız 4.673 adettir. Bu kararlarımızdan kişinin, bireyin lehine sonuçlanan toplam karar sayısı 1.623 adettir. Bunun içerisinde yani 1.623'ün içerisinde dostane çözüm, tavsiye kararı, kısmen tavsiye kısmen ret olan kararlar vardır, bu 4.673'ün yaklaşık yüzde 35, yüzde 40'ına yakın bir oranını göstermektedir. Bizim 2017'den 2018'e sadece yıl içerisinde değil, bir önceki yıldan devreden dosyalarımız da oluyor, tüm diğer arkadaşlarımızda da var bu devir dosyaları. Bizim dosyalarımızda 2017'den 1.551 dosya başvurulup sonuçlanamayıp 2018'e devredilmiş ve 2018'de sonuçlandırılmıştır. Yine 2018'den de 2019 yılına devreden dosyalarımız vardır, 1.570 adettir bu da. 2019 yılında da bu başvurular yoğun bir şekilde artmaktadır. Bizim görev alanımıza, kamu personel rejimine yeni bir statüyle oluşturulan kamu işçileri -kamu personeli algısı yerleştiği için- bu kamu personelinin iş ve işlemleri, idareyle olan ihtilafları da işçi statüsünden çıkarılarak dâhil edilmiştir. Rakamlarımız bundan ibarettir. Bizim tavsiye kararlarımıza, kısmen tavsiye kısmen ret kararlarımıza uyma oranı da -kamu personel rejimine ilişkin kararlardan bahsediyorum- yüzde 80 civarındadır. Onun dışında diğer tüm bilgiler raporda arz edildiği için ben bu kadarla iktifa ediyorum.

Teşekkür ederim Sayın Başkanım, sorularımızı cevaplamaya hazırım.

BAŞKAN – Peki, biz teşekkür ettik, çok sağ olun değerli bilgilerinizi bizimle paylaştığınız için.

Özellikle gerek Türkiye Büyük Millet Meclisi çatısı altında İnsan Hakları Komisyonunun, Dilekçe Komisyonunun vatandaşlarımızın talepleri ve şikâyetleri konusunda ilgili kurumlarla aldığı tavsiye kararları gerekse Kamu Denetçiliği Kurumunun yine vatandaşlarımızın dilek ve şikâyetleriyle ilgili, ilgili kurumlarla almış olduğu tavsiye kararları inanıyorum ki önümüzdeki yıllarda vatandaşlarımızın daha çok bilinçlenerek bu kurumlara başvurmasıyla mahkemelerimizin yükünü de azaltacaktır.

Şimdi, değerli Komisyon üyelerimizin Kamu Denetçiliği Kurumundan gelen arkadaşlarımıza soruları varsa alalım veya şöyle bir şey soralım: Geçen üst Komisyonda Başkan söylemişti aldığınız en ilginç tavsiye kararı ve uyumuyla ilgili. Daha önce üniversite sınavlarında, işte, kapılar saat 09.45'te kapatılıyordu, en son aldığımız tavsiye kararı neticesinde bunun tekrar değiştirilip saat 10.00'a kadar uzatılmasıyla ilgili... Siz de böyle toplumun genelini ilgilendiren veya toplumun ilgi alanına giren böyle bir örnek verebilir misiniz?

KAMU DENETÇİSİ CELİLE ÖZLEM TUNÇAK – Benim biraz evvel bahsettiğim, engellilerin gerçekten alanda çok büyük zorlukları var. Bu anlamda hani aldıkları raporlar, engellilik ölçütleri hani yüzde 40'tı, yüzde 35'ti olması, engellinin tekrar tekrar hastaneye gidebilmesi, bu raporları işte bir birimden alıyor, sonraki yıl bir daha alması gerekiyor veya kontrol muayeneleri gerçekten sorunlu bir alandı. Bunun akabinde de dokuz yıldır -yani yedi yıldır, iki yılı da katarsak- bir yönetmeliğin çıkamaması alandaki sorunları daha da pekiştiriyordu. 5 tane bakanlığın tabii ki... Tam anlaşılıyor, imzaya çıkıyor, dönüyor dolaşılıyor, bir yerde takılıyor. O sırada, işte, Bakan değişti, müsteşar değişiyor; sistem değişti, tekrar bakan geldi. Gerçekten biz çok ısrarlı bir takip yaptık Sayın Başdenetçimizle. Zaten karar takip birimi de Strateji Başkanlığımız da kurulmuştu. Yani biz kendilerini çünkü kurumumuzda da ağırlamıştık, onları da dinlemiştik, zorluklarını. Dün itibarıyla bir on yılın sonunda bu yönetmeliğin hem çocuklar için hem de yetişkinler için ayrı ayrı çıkmış olması eminim ki bütün engellileri ve onların ailelerini alanda rahatlatacaktır, bu alanda çalışan kamu görevlilerini de rahatlatacaktır. Yani ben iki gündür bunun mutluluğunu yaşıyordum, bir kez daha paylaşayım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Biz de mutlu olduk tabii.

KAMU DENETÇİSİ YAHYA AKMAN – Başkanım, bir söz alabilir miyim.

BAŞKAN – Evet, buyurun.

KAMU DENETÇİSİ YAHYA AKMAN – Türkiye Büyük Millet Meclisindeki bir milletvekili arkadaşımızın başvurusuyla ilgili vermiş olduğumuz bir karar var. Yüksel Caddesi dediğimiz yerde özgürlük anıtı diye bilinen, orada insan hakları anıtı olarak bilinen bir anıt var. O anıtta 2 vatandaşımızın bir açlık grevi söz konusu olmuştu ve o açlık grevi çerçevesinde bayağı oraya bir ilgi, toplanma, değişik örgütlerden o eyleme destek vesaire noktasında birtakım faaliyetler ve eylemler söz konusu olmuştu. İçişleri Bakanlığı da orada özel bazı güvenlik önlemleri almış. Bu güvenlik önlemlerinde, orada fiili, geçici denebilecek bir karakol oluşturmanın yanı sıra o anıtın etrafına da o bildiğimiz bariyerlerden oluşturmuştu. Yani âdeta, gidip baktığınız zaman yerinde keşif yaptık. Bu arada, kurumumuzun öyle bir yetkisi de var, yani yapılan başvurular üzerinde yerinde inceleme yapma yetkisi. Yaptığımız inceleme neticesinde uzman arkadaşlarımızla gördük, hakikaten bunun anlamsız ve çirkin bir görüntü olduğuna, Türkiye'nin başkentinde böyle bir anıtın, cansız bir anıtın etrafında öyle bir görüntünün olmasının çok manalı olmadığına, bunun kaldırılması gerektiğine karar verdik. İçişleri Bakanlığımız başta bilgi, belge istemelerde ve yapılan bir kısım yazışmalarda ciddi bir direniş gösterse de kararı verdikten sonra kararımıza uydu ve o anıtın etrafındaki bariyerler kaldırılmış oldu. Böyle ilginç, biraz da Türkiye Büyük Millet Meclisini ilgilendiren, Cumhuriyet Halk Partisinden Sayın Mahmut Tanal'ın başvurusu vardı. Böyle bir kararımız olmuştu, bunu da Komisyonumuzla paylaşmış olayım. Raporumuzda var.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Buyurun Sadettin Bey.

KAMU DENETÇİSİ SADETTİN KALKAN – Sayın Başkanım, bizim de ilginç çok sayıda karar var da bir iki tanesini izninizle arz etmek isterim.

BAŞKAN – Yani özellikle kayıtlara girsin diye birer tane olsun, iyi olur dedim.

KAMU DENETÇİSİ SADETTİN KALKAN – Mesela, İLK SAN üyeliğinin zorunluluktan çıkarılması talebiyle biz bu anlamda İLK SAN üyeliğinin SGK üyeliği gibi zorunlu bir üyelik değil, sigorta veya sosyal güvenlik muhafazası olmadığı düşüncesiyle bu üyeliğin zorunluluktan çıkarılarak külfet-menfaat ilişkisi çerçevesinde her ikisine de katlanmak isteyen üyeler tarafından ancak ihtiyari olması gerektiği hususunda bir tavsiye kararı verdik. Uyulup uyulmayacağını çok ciddi bir mesele olduğu için biz de bilemiyoruz yani.

BAŞKAN – O zaman hep beraber takip ederiz onu inşallah.

KAMU DENETÇİSİ SADETTİN KALKAN – Hukuki bir düzenleme yapılması gerekiyor bu hususta. Ama bizim kanaatimizde bu bir zorunlu üyelik değil, ihtiyari bir üyelik olmalı çünkü menfaatine katlanmak istemeyen bir üye onun külfetine de katlanmamalıdır diye düşünüyoruz.

Onun dışında bir tane daha izninizle arz edeyim. Ta Kamu Denetçiliğine gelerek özellikle teşekkür eden bir vatandaşımız Karabük Kredi Yurtlar Kurumunda sözleşmeli personel olarak görev yaparken -İzmirli, İzmir'de ikamet ediyor annesi, babası- babasının ciddi hastalığı, rahatsızlığı sebebiyle “Yanında mutlaka bir kişinin bulunması gerekir.” şeklinde bir rapor var yani bir kişiyle beraber ancak hastaneye gidip gelebilir şeklinde sağlık raporuna istinaden. Ancak sözleşmeli olduğu için Kredi Yurtlar Kurumu o sözleşmede, acaba yer değiştirilebilir mi, sözleşme yeniden yapılabilir mi, yapılamaz mı diye biraz tereddüt geçirirken bizim verdiğimiz tavsiye kararına uyuldu ve Karabük Kredi Yurtlar Kurumundaki sözleşmesi askıya alındı, İzmir'deki aynı kurumun diğer bir şubesinde sözleşme yapılarak görevlendirildi. Bu şekilde de uyulmuş oldu. Ta İzmir'den bizzat kalktı, geldi ve teşekkür etti. O da bizi tabii ki mutlu etti.

Onun dışında benzer birçok kararımız var. 2019 yılında verdiğimiz bir dostane çözüm var, inşallah onu 2019 raporuna dercederiz, o da çok özel, önemli bir dostane çözüm.

BAŞKAN – İnşallah.

Ergün Bey...

ERGÜN TAŞÇI (Ordu) – Öncelikle, Sadettin Bey’in bu önerisi zannediyorum kanuni düzenleme. Meclise... Gerçekten öyle yani İLKSAN’daki...

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Kanuni düzenleme gerek.

ERGÜN TAŞÇI (Ordu) – Hayır, İLKSAN’daki zorunlu üyeliğin bir kanundan kaynaklandığını düşünüyorum. Dolayısıyla, evet, Meclisin duyması gereken bir öneri olarak bunun daha yüksek sesle söylenmesi lazım. Öncelikle teşekkür ediyorum, doğru. Nimet-külfet olayıdır. Yani oradaki üyeliğin, zorunlu kesilen üyeliğin ben herkese eşit, adil bir şekilde dönüşü mümkün olmayacaktır, rasyo değerleri açısından mümkün değildir. Çok doğru bir şey, bizim Meclis olarak ödevimiz. Öncelikle teşekkür ediyorum.

Buradaki lokal sunumlar, örneklemeler üzerinden soru sormak yerine bizim daha büyük fotoğrafa bakarak... Yine, geçen ifade etmeye çalışmıştım. Allah’tan bu arkadaşımız burada yok, bizim sesimizi kesmez. Ben bir şeyi ifade edeyim.

METİN NURULLAH SAZAK (Eskişehir) – Arkadaşımız o gün kesmedi yani. İşi biraz uzattınız, ders vermeye...

ERGÜN TAŞÇI (Ordu) – Yo, ders vermeden, daha besmeleyi çekmeden...

METİN NURULLAH SAZAK (Eskişehir) – Besmeleyi çekmiştiniz de...

ERGÜN TAŞÇI (Ordu) – Üstadım, bu, partililik olarak yani bir parti şemsiyesi altında, bu anlamda, buna benzer şeylere refleks göstermeye gerek yok. Bu arkadaşımız sevdiğimiz, iyi görüştüğümüz bir arkadaş.

METİN NURULLAH SAZAK (Eskişehir) – Yani ben gıyabında... Beraberdik de onun için.

ERGÜN TAŞÇI (Ordu) – Yo, yo, ben bunu bir espri olsun diye söylüyorum. Sonra benden de gerçekten...

BAŞKAN – Siz sabah makamında dediniz, o arkadaş da “Akşam makamında olsun, kısa olsun.” dedi yani.

ERGÜN TAŞÇI (Ordu) – Şunu söyleyeceğim -fazla da uzatmayacağım da- yani gerçekten bunu söylememin sebebi şu: Ya, burada bizim bu kurumla ilgili, bu konularla ilgili çok fazla konuşma ihtiyacımız, daha doğrusu, devamında da eylem ihtiyacımız var. Gerçekten bu konuya en yakın yani bu kurumun fonksiyonu, teorik-pratik anlamdaki geldiği nokta itibarıyla değerlendirdiğimizde ben şimdi şöyle bir tablo görüyorum: Yani gerçekten, işte, bu, anayasal bir kurum olmadan önce “Ombudsman kimdir?” diye kitaplarda okurken hem sahayı bilecek hem pratik hayatta hem teorik hayatta gün görmüş, tecrübe sahibi insanlar...

Şimdi, üyelere ve kuruma baktığımızda, gerçekten milletvekilliği yapmış, sahada bürokrasiyle çalışmış, mülki idarede çalışmış, gerçekten, seçim itibarıyla çok güzel bir kadro oluşmuşken buradaki, biz, detaylı, nitelikli çalışmanın sahaya, topluma, kurumlara yansımasının ben hâlâ arzu ettiğimiz gibi... Yeterince yol alamadığımızı düşünüyorum. Bir başlangıç olarak iyi bir noktada gidiyoruz, takip de ediyoruz.

Şunu söyleyeceğim: Maalesef ülkemizde kurumların –yine söylüyorum- değerlendirmeleri, “İyi kurum, kötü kurum nedir?” veyahut da “Daha iyi, flaş bir yer neresidir?” dediğimizde uzmanların aldığı maaşla, üyelerin sosyal statüleriyle veya haklarıyla değerlendirme yapıyoruz. Yani bunun değişimine

ihtiyaç olduğu gibi, bu değişimi de dönüşümü de yine biz Ombudsmanlık üzerinden yapalım. Dolayısıyla burada kişilerin hak ve hukukunu koruduğunu iddia eden, koruyan o kadar kamu kurumları var ki milletvekili olarak bizler, elektronik ortamda ve değişik ortamlarda bütün idarelerin bir defa, yasal olarak vatandaşın idareyle iletişimde sorun olmaması lazım. Bu kadar sorun, bu kadar, idareye ziyaret varsa, bu kadar, Ankara'ya yoğunluk varsa, bu kadar, kamu kurumlarına veyahut da tersinden bakalım, artık, insanlar belediyeye ve kamu kurumlarına gitmiyor ise tersinden de okuduğumuzda, “Ya, neden böyle bir tablo var?” diye baktığımızda, bu, Ombudsmanlık kurumumuzun bu anlamda, idarelerin işleyişine ilişkin bu, yaptırım demeyelim, yönlendirici, uygulama birliğini sağlayacak faaliyetlerinin lokomotifleri olarak şekilde hem kendi iç yapısını hem de süreç yönetimini hem de bu anlamdaki dağılımı giderme noktasında bizim belki daha fazla duyurma, daha fazla kendimizi ifade etme ve en önemlisi Meclisle daha fazla eşdeğer bir şekilde kamuoyu önünde kendimizi ifade etme ihtiyacı olduğunu hissediyorum. Bu çalışmaların, detay çalışmaların zaten güzel olduğuna ilişkin teşekkürümüzü baştan yaptık, yine yapıyoruz. Ama biraz da basınla, biraz da Ombudsmanlık... Belli kurumlarımız vardır, bunların makamı, hiyerarşisi tartışılmaz. Böyle bir kurum olması bu anlamda vatandaşlarımızın idareyle, vatandaşımızın siyaset kurumuyla ilişkilerinde de normalleşme ihtiyacı olduğunu, bu anlamda bilgi, bilgilendirme ve bu anlamda bilinçli bir vatandaş oluşturma noktasında şimdiden emeklere teşekkür ediyor, inşallah yarınların aydınlık olmasını diliyorum.

BAŞKAN – Biz de teşekkür ediyoruz.

Buyurun Mustafa Bey.

MUSTAFA KENDİRLİ (Kırşehir) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sunumda geçti, kafama takıldığı için soruyorum: Bu açık öğretim sınavlarındaki 4 yanlışın 1 doğruyu götürmesi devam ediyor mu, kalktı mı?

KAMU DENETÇİSİ ARİF DÜLGER – Devam ediyor Sayın Vekilim.

MUSTAFA KENDİRLİ (Kırşehir) – Merak ettiğim için sordum.

KAMU DENETÇİSİ ARİF DÜLGER – Eğitim kalitesi ve örgün eğitim ile açık öğretimdeki birlikteliği sağlama adına biz başvuruya “ret” kararı vermiştik. Dolayısıyla üniversitelerimizin yetkilileri rektörler de hocalarımız da aynı görüşü savundukları için biz de onları destekleyici bir karar verdik.

MUSTAFA KENDİRLİ (Kırşehir) – Doğru bir karar.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

HÜSEYİN AVNİ AKSOY (Karabük) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Hüseyin Bey.

HÜSEYİN AVNİ AKSOY (Karabük) – Şimdi, Karabük'ün adı geçti, biz de Karabük Milletvekiliyiz.

Arkadaşlara teşekkür ediyorum ancak gördüğüm şöyle bir durum var: Önüme küçük küçük notlar aldım, Futbol Federasyonunda problem, kadın ve çocuğa yönelik aile içi şiddet, engellilerin problemleri, ailenin korunmasıyla ilgili konular, mal gibi görülen çocuklar yani aslında Kamu Denetçiliği üyeleri çok iyi sunum yaptılar. Çok problem var, çok problem demek... Ben bir çocuk doktoruyum, her şey düz giderse çocuk ağlamaz. Dolayısıyla ülkemizde bayağı problem var. Bunları çözmek için Kamu Denetçiliği Kurumu; ombudsmanlık, ara buluculuk olarak gerçekten çok iyi bir kurum. Sayının aslında az olması lazım, hani “Başvurular artıyor.” diyoruz; aslında çok huzurlu olsak, birbirimizi sevssek, millet içinde bir kaynaşma olsa bu şikâyetler azalacak. Dilekçe Komisyonu üyesiyim, oraya da çok şikâyet geliyor. Benim gönlüm istiyor ki burada 60'lı yaşları geçmiş bir milletvekili olarak, bu şikâyetleri azaltalım, birbirimizle daha çok kaynaşalım, dinleyelim, saygı ve sevgiyi egemen kılalım. Arkadaşları

ben tebrik ediyorum “ara buluculuk” ile “dostane çözüm” derken ülkemizde de dostane bir hava olsun yani ötekileştirmeyelim, kaynaşalım; bu ülke bizim. Burada kendimi bunu söylemek zorunda hissettim. O yüzden bütün emeği geçenlere teşekkür ediyorum.

Hepinize teşekkürler.

BAŞKAN – Biz de teşekkür ediyoruz.

Tabii ki bağlayıcı karar alamıyor, tavsiye kararı alabiliyor. Türkiye Büyük Millet Meclisinde de gerek Dilekçe Komisyonu gerekse İnsan Hakları Komisyonu da tavsiye kararları alıyor ama tabii Meclisin etkinliğinin, ağırlığının daha fazla olması sebebiyle Kamu Denetçiliği Kurumunun sıkıntı yaşadığı başta Türkiye Futbol Federasyonu olmak üzere hangi kurum olursa olsun o kurumlarla ilgili ağırlığımızı koyacağız ve Kamu Denetçiliği Kurumundan gelen tavsiye kararlarına uyma noktasında gerekeni söyleyeceğiz, zorlayacağız, ikaz da yapacağız.

Değerli arkadaşlar, toplantımızı kapatmadan önce, bir sonraki toplantımızın 3 Nisan 2019 günü yapılmasını... Meclis seçimden sonra 2 Nisanda açılıyor zannedersenem, dolayısıyla 3 Nisan günü toplanması kararını alıyoruz.

Gösterdiğiniz sabırdan dolayı hepinize teşekkür ediyorum.

KAMU DENETÇİSİ ARİF DÜLGER – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun Arif Bey.

KAMU DENETÇİSİ ARİF DÜLGER – Sayın Başkanım, 3 Nisandaki toplantıya hazırlık olmak üzere, Sayın Başkanımıza ve üyelerimize Türkiye Futbol Federasyonu ile ilgili bir bilgi notu hazırladık. Uygun görürseniz size takdim etmek isteriz o toplantıya hazırlık öncesinde.

BAŞKAN – Tabii, tabii; alalım onları.

KAMU DENETÇİSİ ARİF DÜLGER – Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Biz teşekkür ediyoruz.

İyi günler diliyorum.

Toplantıyı kapatıyorum.

Kapanma Saati: 15.25

